

Muzeum Polskich Formacji Granicznych

<https://muzeumsg.strazgraniczna.pl/muz/formacje-ochrony-granic/biografie/1918-1939/dowodcy-formacji-granicny/stefan-paslawski/9430,Stefan-Paslawski.html>
2024-11-17, 02:26

gen. bryg. **Stefan Pasławski**, s. Karola i Marii z domu Litauer, ur. 25 V 1885 r. w Warszawie. Uczęszczał do gimnazjum w Krakowie i we Lwowie (tam zdał egzamin dojrzałości). Studiował prawo na Uniwersytecie Lwowskim. Od 1905 r. uczestniczył w pracach tajnej organizacji niepodległościowej „Zet” oraz w Związku im. Kilińskiego i Narodowym Związku Robotniczym. Prowadził także prace oświatowe wśród małopolskich chłopów oraz piastował stanowisko prezesa Czytelni Akademickiej. Dnia 1 X 1909 r. został powołany do wojska austriackiego. Po ukończeniu rocznej nauki w szkole oficerów rezerwy, opuścił szeregi armii (30 IX 1910 r.) i pracował jako dziennikarz. Był jednym z organizatorów Drużyn Bartoszewych (w okresie od 9 VII 1908 r. do 31 VII 1914 r. członek Rady Naczelnej). Po zmobilizowaniu drużyn wstąpił do Legionu Wschodniego (10 VIII 1914 r.), w którym został dowódcą kompanii, a po jego rozwiązaniu przeszedł do 3 pułku piechoty Legionów Polski. W dniu 29 X 1914 r. został ranny pod Mołotkowem. Przez długi czas był niezdolny do walki frontowej, dlatego też powierzono mu funkcję komendanta stacji zbernej Legionów w Budapeszcie (XI 1915 r. - X 1916 r.). Następnie kolejno obejmował stanowiska : kierownika Głównego Urzędu Zaciągu w Płocku (XI 1916 r. - VI 1917 r.), inspektora w Krajowym Inspektoracie Zaciągu (VI 1917 r. - V 1918 r.) oraz szefa sekcji opieki wojennej w Komisji Wojskowej Tymczasowej Rady Stanu (1 V - 2 X 1918 r.), gdzie zajmował się udzielaniem pomocy żołnierzom Legionów i korpusów wschodnich, którzy powracali z niewoli lub byli zwalniani z obozów. W okresie 28 X - 4 XII 1918 r. kierował rozbrajaniem żołnierzy austriackich w Lublinie oraz zajął się organizowaniem oddziałów polskich. Następnie udał się do Warszawy (5 XI 1918 r.), gdzie objął stanowisko zastępcy komendanta stolicy. Później został mianowany dowódcą Białostockiego Okręgu Wojskowego (25 XI - 11 XII 1918 r.). Zajął się także forowaniem białostockiego pułku strzelców (później 79 pułk piechoty) wchodzącego w skład 1 Dywizji Litewsko-Białoruskiej. Uczestniczył w walkach na wschodzie, gdzie dowodził wówczas 4 Brygadą Litewsko-Białoruską. Od 12 III do 10 V 1921 r. był dowódcą 40 Brygady Piechoty, następnie dowódcą piechoty dywizyjnej 20 Dywizji Piechoty (do 15 X 1921 r.) oraz w 29 Dywizji Piechoty (do 27 III 1923 r.). W latach 1921-1922 ukończył kurs wyższych dowódców, co pozwoliło mu objąć funkcję zastępcy komendanta Obozu Warownego Wilno. Mianowano go potem dowódcą 2 (Baranowicze) i 3 (Wilno) Brygady KOP (XI 1925 - VI 1927). W czerwcu 1927 r. został oddelegowany czasowo do dyspozycji Ministerstwa Skarbu z przeznaczeniem do

kierowania Strażą Celną na granicy zachodniej i południowej. Po utworzeniu Straży Granicznej w marcu 1928 r., mianowany Komendantem Głównym SG. Pod koniec 1928 r. objął dowództwo Okręgu Korpusu VIII Toruń. Pod jego przewodnictwem Pomorski Komitet Floty Narodowej zakupił w 1929 r. i wyekwipował „Dar Pomorza”. W latach 1934-1939 sprawował funkcje publiczne, a mianowicie postanowieniami Prezydenta RP został mianowany wojewodą białostockim (29 IX 1934 r.) a następnie stanisławowskim (14 VII 1936 r.). W dniu 20 I 1939 r. mianowano go dyrektorem Biura Inspekcji w Zarządzie Centralnym Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. Ówczesny Minister Spraw Wojskowych Tadeusz Kasprzycki przeniósł go w dniu 24 IV 1939 r. ze stanu nieczynnego w stan spoczynku. Po kampanii 1939 r. był internowany w Rumuni (w Baile Herculane, a potem w Targoviste), skąd wiosną 1941 został wydany Niemcom. Przebywał w oflagach, m.in. od października 1942 w Doessel VI B. Był tam przewodniczącym konspiracyjnego koła przyjaciół harcerzy. Uwolniony przez wojska alianckie, zamieszkał we Francji; w październiku 1945 przeniesiony do rezerwy. W styczniu 1948 r. przybył do Wielkiej Brytanii, gdzie po przejściu przez Polski Korpus Przynależności i Rozmieszczenia osiedlił się w Walii. Zmarł 17 VII 1956 w Bangor, został pochowany na miejscowym cmentarzu.

Awanse:

- porucznik (październik 1914)
- kapitan (listopad 1914)
- major (1917)
- podpułkownik (1918)
- pułkownik (1919)
- generał brygady (1928)

Odnaczenia:

- Order Virtuti Militari 5 kl.
- Order Polonia Restituta 3, 4, 5 kl.
- Krzyż Niepodległości
- Krzyż Walecznych 4-krotnie
- Złoty Krzyż Zasługi
- Komandoria Orła Białego z Gwiazdą (jugosł.)